

Editing right-to-left text with left-to-right notes

Abstract

In this file, we provide an example of an edition with right-to-left text and left-to-right notes, using X_\TEX.

- The ‘hebrew’ environment allows us to write Hebrew right-to-left.
- \Xbeforeinserting{\LTR} makes the critical notes be typeset left-to-right.
- \Xwraplemma{\RL} ensures the lemmas, which are in Hebrew, are typeset right-to-left.
- \Xwrapcontent{\textenglish} ensures the content of the note is marked as English text.
- As the ‘Ezra SIL’ font transforms a ‘]’ to a ‘[’, we use a ‘[’ as lemma separator, that will be typeset as ‘]’ by ‘Ezra SIL’. So the need for \Xlemmaseparator is not directly linked to reledmac.

בראשית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשְׁמִים וְאֶת הָאָرֶץ: וְהָאָרֶץ חִיַּתָּה תְּהוֹ וְבָהּ וְחַשָּׁךְ עַל־פָּנָי
תְּהוֹם וְנֵרֶחֶת אֱלֹהִים מְרֻחֶפת עַל־פָּנָי הַמִּים: וַיַּאֲמַר אֱלֹהִים יְהִי אֹור וְיִהְיֶא אֹור:
וַיַּרְא אֱלֹהִים בֵּין הָאֹור וּבֵין הַחַשָּׁךְ: וַיַּקְרֵא אֱלֹהִים לְאֹור יוֹם וְלַחַשָּׁךְ
לְלֵילָה וְיִהְיֶה־עָרֶב וְיִהְיֶה־בָּקָר יוֹם אחר: פְּנֵי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אָשָׁר עָשָׂה וְהַגְּדוֹלָה
מְאֹד וְיִתְּהִיא־עָרֶב וְיִתְּהִיא־בָּקָר יוֹם גָּשָׁשִׁי: פ

תְּהוֹ וְבָהּ וְחַשָּׁךְ עַל־פָּנָי תְּהוֹם 1 | Some comment 1 | בראשית בָּרָא 2-3
וְהָאָרֶץ חִיַּתָּה 1 | Some comment 1 | וְהָאָרֶץ חִיַּתָּה 1 | Some comment 1
וְנֵרֶחֶת אֱלֹהִים מְרֻחֶפת עַל־פָּנָי הַמִּים: 3 | Some comment on a long lemma 3
וַיַּאֲמַר אֱלֹהִים יְהִי אֹור וְיִהְיֶא אֹור: 4 | Some comment 4 | נַיְקָרָא אֱלֹהִים 4 | Some comment 4